

**СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ
«Ціннісні компетенції фахівця»**

Ступінь освіти	<u>Бакалавр</u>
Спеціальність	<u>151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології</u>
Освітня програма	<u>Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології</u>
Тривалість викладання заняття:	<u>5-6 чверть</u>
лекції:	<u>2 години на тиждень</u>
практичні роботи:	<u>2 години на тиждень</u>
Кількість кредитів	<u>6 кредитів (180 год)</u>
Мова викладання	<u>українська</u>

Кафедра, що викладає	Філософії і педагогіки
-----------------------------	------------------------

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:
<https://do.nmu.org.ua/course/index.php?categoryid=47>

	Прізвище, ім'я, по батькові	Хміль Тетяна Володимирівна
	Науковий ступінь	кандидат філософських наук
	Наукове звання	доцент
	Посада	доцент кафедри філософії і педагогіки НТУ «Дніпровська політехніка»
	Контакти	служ. тел. (056) 7461183;
	E-mail	E-mail: khmil.t.v@nmu.one
	Консультації	П'ятниця, 13-00 -14-00. а.116.
	Навчальні заняття	лекції та практичні заняття проводяться відповідно до розкладу

1. Анотація до курсу

Ціннісні компетенції фахівця – навчальна дисципліна обов'язково блоку навчального плану підготовки бакалаврів за спеціальністю 151 Автоматизація та

комп'ютерно-інтегровані технології, денної та заочної форми навчання Освітньої програми «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології».

Дисципліна складається з двох змістовних модулів. Перший модуль «Культура в соціальному вимірі людини» присвячено опануванню проблем культури як фундаментального простору здійснення буття людини. Другий модуль «Критичне мислення» присвячений опануванню філософського досвіду людства як ціннісної основи формування свідомості сучасного фахівця. Через знання щодо основ культур й філософії формуються ціннісні компетенції, які забезпечують світоглядну, комунікативну, етичну та естетичну основу сучасної особистості.

Вивчення курсу може допомогти молодому фахівцю в формуванні власної життєвої позиції, заснованої на осмисленій системі цінностей. Набуті при вивченні цього курсу знання дають успішно здійснювати комунікацію у фаховій сфері.

2. Мета та завдання курсу

Мета дисципліни -- – формування цілісного системного уявлення про закономірності розвитку системи ціннісних орієнтацій фахівця як теоретичної форми досягнення людиною світу, інструменту вирішення світоглядних питань та вироблення навичок критичного мислення.

Завдання курсу

Ознайомлення із світоглядними основами культурних епох та еволюційному розвитку соціокультурних принципів побудови суспільства.

Усвідомлення цінностей культурного досвіду людства та його проявів в сфері науки, освіти, мистецтва, моралі.

Ознайомлення із історико-філософськими закономірностями формування критичного мислення на підставі фундаментальних основ європейської філософії.

Опанування основами філософської методології як інструменту професійної діяльності та об'єктивного обґрунтування власної світоглядної позиції.

3.Результати навчання

Вміти аналізувати та систематизувати культурні явища та феномени, як можливість генерувати нові ідеї

Здатність до самореалізації особистості в певних соціокультурних умовах, сприймати та розуміти духовний досвід людства при виборі найбільш оптимальної моделі поведінки у повсякденному житті та професійній діяльності

Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства

Бути здатним чітко усвідомлювати свої мотиви професійної діяльності на основі власних світоглядних переконань

Вміти критично оцінювати інформацію та формувати об'єктивну аналітичну

позицію на підставі володіння основами теоретичної та практичної філософії

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ	Внесок в загальну оцінку, %
<p>. МОДУЛЬ №1. КУЛЬТУРА В СОЦІАЛЬНОМУ ВИМІРІ ЛЮДИНИ</p> <p>1. Культура в житті людини і суспільства</p> <p>1. Феномен культури, її сутність і роль у житті соціуму</p> <p>2. Суб'єкт і об'єкт культури. Людина як творець інтелектуального продукту та шгучного середовища. Форми духовної культури</p> <p>3. Співвідношення понять «культура» і «цивілізація»</p> <p>4. Історична типологія культури</p>	
<p><i>Підсумкове опитування за темою</i></p>	5
<p>2. Основні етапи розвитку світової культури</p>	
<p>1. Соціокультурна динаміка</p> <p>2. Культура давніх цивілізацій Сходу</p> <p>3. Феномен античної культури</p> <p>4. Шляхи розвитку європейської культури від Середньовіччя до індустріальної доби</p>	
<p><i>Підсумкове опитування за темою</i></p>	5
<p>3. Українська культура у світовому контексті</p> <p>1. Особливості розвитку української культури</p> <p>2. Дискусії щодо витоків української культури</p> <p>3. Давні культури на теренах України</p> <p>4. Культура Русі та українського козацького бароко як «золоті етапи» вітчизняної культури</p> <p>5. Класики української літератури, музики, образотворчого мистецтва (19-поч. 20 ст.)</p>	
<p><i>Підсумкове опитування за темою</i></p>	5
<p>4. Основні тенденції розвитку сучасної європейської та української культури</p> <p>1. «Присмерк Європи» О. Шпенглера та спроби подолати цивілізаційну кризу; комуністична та фашистська альтернатива, «суспільство загального щастя» та його криза на початку 21 ст.</p> <p>2. Глобалізаційні процеси та соціокультурні трансформації</p> <p>3. Постмодернізм. Масова та елітарна культура. Субкультури</p> <p>3. Підсумкові завдання</p>	

<i>Підсумкове опитування за темою</i>	5
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	
Модуль 1	
1. Культура як соціальне явище. Форми духовної культури 1. Міф і релігія– історичні форми культурної свідомості 2. Мистецтво, його специфіка, види та значення в житті людини 3. Ідеологія і культура. Мистецтво на службі режиму 4. Наука як форма культури. Науково-технічний прогрес і культура 5. Університетська освіта. Історія освіти в Русі-Україні. Становлення вищої освіти в Україні: Острозька та Києво-Могилянська академія 6. Роль національної мови в розвитку культури. Українська мова як історична категорія: процеси русифікації, мовна політика на сучасному етапі	
<i>Підсумкове опитування за темою</i>	6
2. Українська культура на шляху до суверенності 1. Шляхи розвитку української культури в 20 ст. 2. Процеси декомунізації та становлення національної самосвідомості в українській культурі періоду незалежності 3. Визначні події, імена в полі сучасної української культури 4. Україна в діалозі культур сучасного світу. Кримськотатарська культура 5. Видатні діячі культури української діаспори	
<i>Підсумкове опитування за темою</i>	6
3. Художня культура 20 ст.: модернізм і постмодернізм 1. Криза ідей Просвітництва та нові тенденції в художній культурі кін. 19-20 ст. 2. Сіль модерн та нові напрямки модернізму 3. Авангардні течії в європейському та українському мистецтві Постмодернізм як новий етап світової культури і мистецтва	
<i>Підсумкове опитування за темою</i>	6
<i>Індивідуальна робота</i>	12
<i>Загальний обсяг модуль 1</i>	50
МОДУЛЬ 2. КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ	
ЛЕКЦІЇ	
1.Гене́за та розвиток мислення Некритичні та критичні стилі мислення: Від міфу до логосу 2. Філософія як специфічна форма осягнення дійсності 3. Міфологія і філософія досократичного періоду 4. Роль софістів і Сократа в становленні критичного мислення Метод пошуку істини Сократа як шлях утворення поняття. 5. Метод пізнання Аристотеля. Заснування логіки як науки. 6. Античний скептицизм як критика догматизму. Наукові тенденції еллінізму	
<i>Підсумкове опитування за темою</i>	4
2.Розвиток європейської культури мислення в добу	

Середньовіччя та Відродження	
<p>Теологічний характер середньовічної філософії як невід’ємна частина уявлень про духовну складову людини</p> <p>2. Розвиток моральної проблематики в середньовічній патристиці</p> <p>3. Раціональний підхід до вирішення теологічних проблем в середньовічній схоластиці</p> <p>5. Середньовічні погляди на пізнання світу, вчення про двоїсту істину</p> <p>6. Зв’язок антропоцентричних уявлень доби Відродження з розвитком європейської науки і мистецтва</p> <p>7. Ренесансний неоплатонізм та натурфілософія як підґрунтя формування наукової методології</p>	
<i>Підсумкове опитування за темою</i>	4
<p>3. Філософія Нового часу як квінтесенція західної раціоналістичної традиції в Європейській філософії XVII-XIX ст.</p> <p>1. Наука як головна цінність та засіб діяльності новоевропейської культури: Емпіризм Ф. Бекона, становлення індуктивної логіки. Скептицизм Д. Юма. Р. Декарт та «Картезіанський» спосіб мислення в контексті ньютонівської механістичної наукової парадигми свігосприйняття</p> <p>2. Формування сучасного образу загальнолюдських цінностей в філософії Французького Просвітництва</p> <p>3. Німецька ідеалістична філософія як синтез новоевропейських аксіологічних та гносеологічних уявлень Докритичний і критичний періоди творчості І. Канта; Критика філософії І. Канта Гегелем; Гегелівська діалектика</p>	
<i>Підсумкове опитування за темою</i>	4
<p>4. Українська філософія як відображення самобутності української ментальної культури та її зв’язок з європейською філософською традицією</p> <p>1. Міфо-релігійні уявлення східних слов’ян.</p> <p>2. Філософська думка Київської доби.</p> <p>3. Специфічні риси українського світогляду та філософських вчень</p> <p>4. Розвиток філософії у Києво-Могилянській академії. 5. Філософія Григорія Сковороди.</p> <p>6. Філософія Панфіла Юркевича</p> <p>7. Філософські погляди Т.Г. Шевченка</p> <p>8. Новітня українська філософія.</p>	
<i>Підсумкове опитування за темою</i>	4
<p>5. Людина і соціум як актуальна проблема в некласичній та постнекласичній філософії</p> <p>1. Дилема соціокультурних та психологічних факторів у формуванні особистості.</p> <p>2. Раціональне та ірраціональне у розвитку культури</p> <p>3. Проблема співвідношення загальнолюдського та національного в культурі.</p> <p>4. Свобода та відповідальність у формуванні особистості.</p> <p>Людина як проект</p>	
<i>Підсумкове опитування за темою</i>	4

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	
1. Аксіологічний аспект критичного мислення 1. Аксіологія як вчення про цінності 2. Принципи та обґрунтування цінностей в ракурсі історії філософії 3. Ціннісні орієнтири людини в сучасному світі 4. Футуристичні перспективи ціннісного становлення людини та суспільства .	
<i>Підсумкове опитування за темою</i>	6
2. Етичний аспект критичного мислення 1. Сутність поняття етика 2. Історико-філософський простір етичної проблематики 3. Сучасні виміри етики: етика належного, етика ненасильства, етика всеприйняття 4. Професійна та корпоративна етика .	
<i>Підсумкове опитування за темою</i>	6
3. Морально-ціннісні основи соціокультурної комунікації 1. Моральні цінності як елементи духовної культури. Культура міжособистісних взаємовідносин: соціальний, психологічний, моральний аспект 2. Уявлення про загальнолюдські цінності та загальнолюдські компоненти моралі. Проблема добра і зла. 3. Свобода та відповідальність особистості в суспільстві 4. Уявлення про соціальні інститути. Держава як визначальний соціальний інститут. Роль держави в умовах тоталітаризму та демократії	
<i>Захист індивідуального завдання</i>	12
<i>Загальна кількість модулів 2</i>	50
<i>Загальна кількість</i>	100

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

На лекційних заняттях обов'язково мати гаджети зі стилізованим інтернетом. Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс 365 та платформі М.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного опитування та самостійної роботи складає не

менше 60 балів.

Максимальне оцінювання поточного контролю в балах:

Теоретична частина	Практична частина	Разом
40	60	100

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи.

У випадку якщо здобувач вищої освіти за поточною успішністю отримав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку проводиться підсумкове оцінювання (іспит) під час сесії. Якщо здобувач не здав у письмовій формі виконаних індивідуальних завдань (дві практичні роботи), він отримує незадовільну підсумкову оцінку з дисципліни.

Іспит проводиться у вигляді тестового опитування

Підсумкове оцінювання (якщо студент набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)	відбувається у письмовій формі, складається з 20 тестових запитань, Правильна відповідь на запитання тесту оцінюється у 5 балів. Максимальна кількість балів : 100
--	--

Критерії оцінювання теоретичної частини (разом 40 балів).

Теоретична частина оцінюється за результатами опитування, яке містить 3 питання, кожне з яких оцінюється 10 балів

У разі використання технології дистанційної освіти усне опитування за темами контрольної роботи може проводитися усно з використанням інструментів Office 365 та Zoom.

6.4 Критерії оцінювання практичної частини (разом 60 балів)

Практична робота передбачає виконання індивідуального завдання та опанування тем практичних занять. Правильна відповідь, або виконане індивідуальне завдання оцінюється максимально 10 балів за означеним вище критерієм. В індивідуальній роботі передбачено оцінювання елементів дослідницьких підходів (аналізу, синтезу, логічної аргументації, узагальнення, реферування та анотування першоджерел тощо).

Індивідуальні завдання оцінюються експертно, спираючись на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти.

6.5. Критерії оцінювання підсумкової роботи

Підсумкова робота передбачає виконання контрольної роботи (разом 30 балів). У разі використання технології дистанційної освіти усне опитування за темами контрольної роботи може проводитися з використанням інструментів Office 365, Teams та Zoom.

Правильна відповідь **кожного питання** оцінюється 10 балами, а саме:

- **9-10 балів** – відповідь правильна, точна;
- **7-8 балів** – відповідь правильна, складає 80%;
- **5-6 балів** – відповідь не повна, складає 50%;
- **4-2 бали** – відповідь складає 20-40%;
- **1 бал** – відповідь неправильна повністю;

– 0 балів – відповіді немає.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Політика щодо академічної доброчесності регламентується "Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація) робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. Викладач зобов'язаний у такому випадку видати інше індивідуальне завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Усі письмові запитання до викладача щодо навчальної дисципліни можуть надсилатися на персональну корпоративну електронну пошту, на платформу Teams та на вайбер викладача.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які надано викладачеві для перевірки із порушенням термінів, оцінюються нижчими балами. Перескладання відбувається із дозволу декана у разі поважної причини (наприклад, хвороба).

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням, він має право опротестувати виставлену оцінку у встановленому порядку.

7.5. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти відвідування занять є обов'язковим. Причиною невідвідування занять є хвороба, участь в університетських заходах, навчання за індивідуальним графіком та академічна мобільність, що задокументовано. Про причину відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача особисто або через старосту та самостійно надолужити пропущений матеріал.

У разі міжнародної чи карантинних умов мобільності навчання може відбуватись в он-лайн режимі.

8.Рекомендована література

Модуль 1

Основна

1. Історія української культури / В.А. Качкан, О.Б. Величко, Н.М. Божко та ін., - К.,: Медицина, 2021.
2. Культурологія : підручник / Семен Абрамович, Марія Чикарькова.– Видання 3-тє, переробл. та доповн. – К. : Видавничий дім «КОНДОР», 2018. — 452 с.
3. Нарис історії культури України / М. В. Попович. – 2-ге вид., допов. – Київ : АртЕк, 2017. – 730 с.
4. Шабанова Ю.О. Філософія культури. – Д.:Ліра, 2019. – 240

Додаткова

1. Культурологія. / Під редакцію А. Конверського. - К.: Фоліо, 2013
2. Культурологія. Українська та зарубіжна культура / Ред. М. Заковича. К., 2013.

3. Українська культура: цивілізаційний вимір / Я. С. Калакура, О. О. Рафальський, М. Ф. Юрій. – К. : ІПЕНД ім. І.Ф. Кураса, 2015. – 496 с.
4. Шабанова Ю.О., Тарасова Н.Ю., Дичковська О.Я. Історія української культури: навч. посіб. для студ. усіх спец. денної та заочної форм навчання. Д.: НГУ, 2012.

МОДУЛЬ 2:

Основна

1. Данильян О.Г. Дзьобань О.П. Філософія. – Харків: Право, 2019 р.
2. Вступ до філософії : навч.-метод. посіб. / Владленова І.В.; Годзь Н.Б.; Городиська О.М. та ін.; за ред. Городиської О.М.; Дольської О.О. Х. : НТУ «ХП», 2018.
3. Громов В.Є., Тарасова Н.Ю. Історія філософії в питаннях і відповідях. Навч. посібник. Дн., НГУ, 2016.
4. Петрушенко, В.Л. Філософія. Вступ до курсу, історія світової та української філософії, фундаментальні проблеми сучасної філософії [Текст] : навч. посіб. / Віктор Петрушенко ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - 2-ге вид., випр. - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2019. - 594 с.
5. Хамітов Н., Гармаш Л., Крилова С. Історія філософії: Проблема людини та її меж. – Київ КНТ 2016. — 396 с. М

Додаткова

1. Вільчинський Ю.М. Філософія : навч. посіб. / Ю.М. Вільчинський, Л.В.Северін-Мпвчковська, О.Б.Гаєвська та ін.. 0 Київ : КНЕУ, 2019 – 386 с.
2. Лузан А.О. Вступ до філософії: навч. посіб. – Краматорськ, ДДМА, 2012 – 136 с.
3. Філософія: підруч. для студентів ВНЗ / [Л. Г. Дротянко та ін.] ; за ред. Л. Г. Дротянко, В. І. Онопрієнка, О. А. Матюхіної ; Нац. авіац. ун-т. - Київ : НАУ, 2014. - 718 с.
4. Шабанова Ю.О., Яременко І.А., Тарасова Н.Ю. Історія філософії: сучасні комунікативні вчення. Навч. посібник. Дн., НГУ, 2012.
5. Шмиголь, Н. В. Щубелка, Ю. С. Юшкевич; [за ред. М. Ф. Шмиголя]. – К.: Центр учбової літератури, 2017 – 412 с.